

[Lange.]

saa varmt de Landbrugeres Sag, som var kommet i vanskelige Forhold, fordi de havde købt deres Ejendomme i den dyre Tid, var blevet for gældbundne og derfor naturligt maatte hjælpes i den nuværende Situation. Derom har der ikke været nogen Meningsforskel mellem den højtærede Indenrigsminister og mit Parti. Vi har til ethvert Tidspunkt netop ønsket, at man skulde stille Landbrugerne saaledes, at de var i Stand til at drive deres Bedrifter rentabelt. Hvis den højtærede Indenrigsminister ved sine Udtalelser er i Modsætning til nogen, saa er det ikke til mit Parti, men saa maa det være til det andet Regeringsparti og til den højtærede Statsminister. Jeg vil gerne minde om de Udtalelser, den højtærede Statsminister for nogle Aar siden fremsatte om, at de Folk, som var blevet gældbundne og ikke kunde blive ved Gaardene, kunde jo gaa fra dem; der stod Titusender af arbejdsløse, som var parate til at indtage deres Pladser. I det hele taget synes det, som om den højtærede Indenrigsminister var kommet i et Modsetningsforhold til sin Statsminister, idet han jo ogsaa fremhævede, at han var stærk Modstander af statssocialistiske Metoder. Men dette er jo et indre Forhold for Regeringen, som jeg ikke skal blande mig i.

Den højtærede Indenrigsminister fremsatte en Udtalelse, der kunde forstaas, som om han mente, at den Kreditforening, jeg er knyttet til, gav for høje Laan. Jeg ved ikke, om Udtalelsen skulde forstaas saaledes, men som den blev fremsat, kunde den i hvert Fald misforstaas i den Retning. Jeg vil da gerne minde den højtærede Indenrigsminister om Udtalelser, der blev fremsat paa et Tidspunkt, da der maaske, i hvert Fald enkelte Steder, blev givet for store Laan. Det er ikke i Øjeblikket, man skal sige til Pengeinstitutterne, at de skal være forsigtige og ikke give for store Laan, det opfordrer Tiden ikke til, den Fare er ikke nu til Stede. Saadanne Advarsler kunde maaske nogle Steder have været paa deres Plads, da vi befandt os under Højkonjunkturer. Men hvad sagde man da fra de samme Sider, hvor man nu siger, at der er givet for store Laan? Hvad sagde man fra de Kredse, der staaar den højtærede Indenrigsminister nær? Jeg vil være tilbøjelig til at tro, at den højtærede Indenrigsminister selv havde den samme Opfattelse; jeg ved ikke, om den højtærede Minister har fremsat Udtalelser derom, men jeg ved, at i Kredse, der stod den højtærede Minister nær, sagde man til

Kreditforeningerne, som man nu bebrejder, at de har givet for store Laan, at de var alt for konservative, alt for gammeldags, de støttede ikke Byggeriet ved at give tilstrækkelig høje Laan, de støttede ikke Landbruget i dets Bestræbelser for at udvikle Produktionen ved at give tilstrækkelig store Laan. Paa det Tidspunkt havde Advarslerne maaske været paa deres Plads, i Øjeblikket er de det ikke; men dengang advarede man ikke, da opmuntrede man til det, man nu fordømmer.

Den Tale, som den højtærede Landbrugsminister holdt i Dag, og hvori han stærkt polemiserede mod Kornafgiften, synes jeg er forældet. Den var maaske egnet, da vi fra Det konservative Partis Side for et Par Aar siden pegede paa, at en af de Veje, der lettest vilde føre til et Resultat med Hensyn til at hjælpe Landbruget paa Fode igen, var en Kornafgift. Ved den Lejlighed kunde Landbrugsministeren maaske have holdt denne Tale, da var man jo fra alle andre Sider inde paa de Betragtninger, som den højtærede Minister gjorde gældende i Dag. Men efter at det Standpunkt, vi dengang forfægtede, har faaet fuld Tilslutning fra Partiet Venstre — det er her ikke afgørende, om Afgiften er 1 Kr. eller 2 Kr. højere eller lavere, Princippet er, at Kornet skal være i en saadan Pris, at det kan betale sig at producere Korn paa den danske Jord —, og efter at den højtærede Minister og hans Parti og det andet Regeringsparti har været med til at gennemføre Kornafgiften, saa forstaaer jeg ikke, at den højtærede Minister vil staa her og sige om Kornafgiften, at det er noget, som ikke har Betydning for andre end en ganske lille Kreds af de danske Landbrugere. Hvis det havde været Tilfældet, havde den højtærede Minister ikke været med til at gennemføre den, og jeg kan ikke forstaa, at den højtærede Minister vil kritisere Retningslinier for Forslag, som han selv har været med til at gennemføre. Det, vi fra vor Side gør gældende med Hensyn til Kornafgiften, er jo, at man ikke gjorde Skridtet fuldt ud, og naar den højtærede Minister taler om, at Kornpriserne efter vort Forslag kunde komme alt for højt op, saa ved den højtærede Minister jo godt, at der ogsaa i vort Forslag er Bestemmelser, som begrænser den Stigning, der kan blive.

Naar den højtærede Landbrugsminister mente, det var naturligt, at de Landbrugere, som ikke i Dag er i Stand til at betale deres Gæld, ikke paa et senere Tidspunkt skulde være forpligtede til dette, selv om de blev i Stand dertil, medmindre det skyldes en almindelig Stigning i Landejendomspriserne,